

SVEICAM

SVEICAM EMERITĒTO PROFESORI, ZINĀTNIECI, AGRONOMI MAIJU AUSMANI 80. DZĪVES JUBILEJĀ!

Jubilāre Maija Ausmane (dz. Ķēniņa) dzimusi 1944. gada 26. janvārī Kuldīgā. Viņas tēvs Žanis Ķēniņš (1902–1950) bija inženieris, māte – Vera Ķēniņa (1906–1990). Pēc Jelgavas 2. vidusskolas absolvēšanas 1962. gadā Maijai Ausmanei turpmākā dzīve un studijas bija saistītas ar lauksaimniecību.

Maijas Ausmanes pedagoģiskais un zinātniskais darbs bija saistīts ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) (tagad – Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (LBTU)) Lauksaimniecības fakultāti. Darba gaitas viņa sāka kā laborante un vecākā laborante 1971.–1985. gadā, vienlaikus studējot Agronomijas fakultātes Neklātienes nodaļā un iegūstot agronoma kvalifikāciju. Pēc tam 1983. gadā sekoja studijas aspirantūrā, savukārt 1992. gadā tika iegūts maģistra grāds. 1993. gadā Maija Ausmane aizstāvēja disertāciju par tēmu "Nezāļu apkarošanas mehānisko un ķīmisko paņēmieni saskaņošanas vasaras graudaugu atkārtotos sējumos" un ieguva lauksaimniecības doktora grādu (Dr. agr.).

Maija Ausmane strādāja par stundu pasniedzēju (1983.–1985. gadā), asistenti (1985.–1994. gadā), lektori (1994.–1998. gadā), docenti (1998.–2007. gadā), asociēto profesori (2007.–2013. gadā) un emeritēto profesori no 2013. gada. Zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas pilnveidošanai profesore veidoja plašu sadarbību ar ārzemju kolēģiem. Studējusi Maskavas Timirjazeva Lauksaimniecības akadēmijā (1987. gadā). Referējusi daudzās starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros: Polijā (Mazovijas Lauksaimniecības kooperatīvs, 1990. g.); Ziemeļvalstu zinātniskajā konferencē Somijā (1993. g.); Baltijas valstu augstskolu zemkopības, laukkopības un augkopības katedru konferencēs (Tartu, 1995. g.; Kauņa, 1997. g.) un Starptautiskajā Herbalogu konferencē (Kauņa, 1995. g.). Apmeklējusi kursus par augu aizsardzību un nezāļu ierobežošanu Zviedrijā Lauksaimniecības zinātņu universitātē Augu aizsardzības zinātņu katedrā (1995. g.). Stažējusies Somijā Helsinku universitātē Augkopības katedrā (1998. g.). Tāpat daudzviet ārvalstīs Maija Ausmane ir lasījusi lekcijas: „Biological control of weeds” *Socrates Erasmus* programmas ietvaros Lietuvas Lauksaimniecības universitātē Kauņā (2005. g.; 2006. g.) un „Weed control and soil quality in organic system” (2007. g.); Portugālē, Braganças Politehniskajā institūtā un Igaunijas Dabas zinātņu universitātē „Weeds, Weed Management” (2009. g.).

Radošajā darba laikā profesores vadībā ir izstrādāti un aizstāvēti 53 studiju darbi, t. sk. viens promocijas darbs, vadīti un aizstāvēti deviņi maģistra darbi, 43 diplomdarbi un bakalaura darbi. Maija Ausmane ne vien ieguldījusi savus spēkus un zināšanas jauno lauksaimniecības speciālistu sagatavošanā, bet vienlaikus kļuvusi par izcilu pedagoģi un zinātnieci. Jubilāre sava darba gados kopumā ir uzrakstījusi 118 zinātniskās publikācijas. Bijusi arī daudzu vietējo un starptautiski zinātnisko publikāciju recenzente. Plašākie zinātniskie pētījumi ir veikti par nezāļu bioloģiskajām īpašībām, nezāļu ierobežošanu un dažādu augsnes apstrādes sistēmu ietekmi uz augsnes fizikālajām īpašībām, kur profesore ir bijusi vairāku projektu vadošā pētniece. Maija Ausmane bija zinātniskā vadītāja LR ZM projekta „Nezāļu dominanto sugu un skaita dinamikas izpēte bioloģiskās lauksaimniecības sistēmā” (2004.–2008. g.) un koordinatore starptautiskā Latvijas–Zviedrijas kopprojektā *BEAROP in Latvia within the Baltic Agricultural Programme BAAP Sweden Institute of Agricultural Engineering, JTI, Upsala* „Sustainable crop production” (2001.–2003. g.).

Profesore Maija Ausmane ir vadījusi studiju kursus „Herbalogija”, „Laukkopības pamati”, „Weed science”, „Lauksaimniecības pamati”, „Laukkopība”, „Zemkopības pamati”, „Nezāles, to ierobežošana” u. c. vairāku fakultāšu studentiem.

Atzinīgi novērtējot zinātnes popularizēšanas darbu, profesore Maija Ausmane ir saņēmusi vairākus apbalvojumus: par ieguldījumu jauno agronomu sagatavošanā un laukkopības zinātnes

attīstībā; LLU jubilejas Atzinības raksts par mūža ieguldījumu augstskolas labā, atzīmējot LLU 60. gadskārtu; LR ZM Atzinības raksts par ilggadēju, priekšzīmīgu un sekmīgu zinātnisko un sabiedrisko darbību; LLMZ LLU "Hipotēku bankas" Atzinības raksts par J. Kopmaņa zinātniskā darba „Herbicīdu samazinātu devu ietekme uz vasaras miežu sējumu nezāļainību un nezāļu nākošo paaudzi” vadīšanu; LLU Atzinības raksti un kapara nozīmīte; LLU Atzinības raksts un zelta piemiņas zīme. Tie liecina par izcili darbīgas un atzītas lauksaimniecības zinātnieces devumu. Bijusi Lauksaimniecības nozares Laukkopības apakšnozares Promocijas padomes zinātniskā sekretāre (2000.–2019. g.), Lauksaimniecības zinātņu nozares Profesoru padomes sekretāre (2000.–2018. g.), Starptautiskās Augsnes apstrādes pētnieku apvienības ISTRO Baltijas reģiona locekle, Latvijas Arāju organizācijas locekle, Eiropas nezāļu pētnieku apvienības EWRS locekle, Starptautiskās augšnes zinību biedrības (IUSS) biedre, Starptautiskās konferences „Lauksaimniecības produkcijas ražošanas optimizācija: teorija un prakse” orgkomitejas locekle. Tāpat bijusi LLU Konventa locekle, LF Domes locekle un mācību grāmatu un mācību līdzekļu konkursam iesniegto darbu vērtēšanas komisijas locekle.

Laiku, kad Maija Ausmane strādājusi par Lauksaimniecības fakultātes mācītābspēku, ar siltumu sirdīs joprojām atceras viņas kādreizējie studenti. Stingra un prasīga, bet tajā pašā laikā saprota un labestīga. Ar savu labvēlīgo attieksmi pret kolēģiem, studentiem, dzīvi kopumā, vienmēr eleganta un sirsnīga. Profesore spēja radīt vārdos neizsakāmi labvēlīgu gaisotni Laukkopības katedrā visu darba gadu gaitā, un arī šodien viņa ir ļoti atsaucīga. Nozīmīgs darbs ir ieguldīts mācību grāmatas izdošanā, ko veidojis autoru kolektīvs (līdzautore ir Maija Ausmane u. c.) R. Kroģeres vadībā – „Laukkopības praktikums” 3 daļās: „Augsnes agrofizikālās īpašības” (2021. g.), „Tīrums nezāles” (2021. g.), „Augu maiņas un augseku organizācija” (2022. g.).

Pārtraucot aktīvās darba gaitas LBTU, profesore darbojas Jelgavas Senioru biedrībā un Senioru universitātē, kur turpina praktizēt angļu valodu, digitālās prasmes un apmeklē lekcijas par veselīgu dzīvesveidu un uzturu, spēlē novusu, kā arī dzīves pilnveidošanai regulāri dodas dažādās izzinošās ekskursijās. Sauli un ziedus viņa bauda savā piepilsētas mazdārziņā. Profesores hobijs ir ceļošana, kur var iepazīt citu tautu kultūru un tradīcijas. Profesores iecienītākais mūziķis ir viens no pasaulē slavenākajiem čellistiem Stjepans Hausers no Horvātijas, kuru viņai būs iespēja klātienē klausīties šajā vasarā Siguldas gleznainajā pilsdrupu estrādē. Profesore kopējās sarunās atklājusi, ka ir brīnišķīgi, ja tev apkārt ir jauni, motivēti, zinātkāri un studēt griboši cilvēki – tas dod enerģiju dzīvot un skatīties uz pasauli tā, ka tur ir vēl ļoti daudz nezināmā.”

Profesorei Maijai Ausmanei lielajā dzīves jubilejā vēlām labu veselību, dzīvesprieku un enerģiju!

Sagatavoja LPTF Laukkopības nodaļas vārdā
docente Ingrida Augšpole